

42
09010

המכללה האקדמית נתניה
ביה"ס למשפטים

משפט חוקתי
ד"ר שוקי שגב
תשע"ב, מועד ב'

הוראות:

- א. משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן כל הארכת זמן. נא תכננו את מסגרת הזמן שלכם בהתאם.
- ב. ספרים סגורים.
- ג. יש לכתוב את התשובות על צידו האחד של הדף.
- ד. כתיבה מעבר למקום המוקצב לא תיבדק.

ענו על כל השאלות הבאות:

1. בבג"ץ 2245/06 ח"כ נטע דוברין נ' שרות בתי הסוהר, תק על 2006(2) 3564 כתבה השופטת פרוקצ'יה כי בתחומיה של הזכות לכבוד ניצבת זכותו של האדם למשפחה ולהורות:
"הזכות להורות] נגזרת מההגנה על כבוד האדם, מן הזכות לפרטיות, ומן ההגשמה של עקרון האוטונומיה של רצון הפרט, המצויה בגרעינו המהותי של מושג כבוד האדם. המשפחה וההורות הם מימושו של היצר הטבעי להמשכיות הדורות ולהגשמתו העצמית של הפרט בחברה... בתחומיה של זכות האדם לכבוד, מהווה הזכות למשפחה ולהורות זכות חוקתית המוגנת על פי חוק היסוד...
במידרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה. הזכות לשלמות הגוף נועדה להגן על החיים; הזכות למשפחה היא הנותנת משמעות וטעם לחיים... זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקנין, לחופש העיסוק, ואף לצינעת הפרט. היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, ואת התגלמות הגשמת עצמיותו."
הסבירו את עמדתה והחלטתה בעניין הנ"ל. מהן הבעיות העולות מהפרשנות שאומצה בפסיקה הישראלית למושג כבוד האדם? התייחסו בתשובתכם גם לסוגים השונים של זכויות במערכת המשפט הישראלית. (15 נק' – מקסימום שני עמודים)

2. בע"א בנק המזרחי המאוחד נ' מגדל כפר שיתופי כתב השופט חשין: "מדברים אנו על 'הסכמה לאומית', על 'תפיסות צומק' של החברה בישראל להכרה בסמכות הכנסת לכבול את שיקול דעתה... כיצד נדע מהי תפיסתה של החברה בישראל כיום? הערכנו משאל עם? השאלנו האיש ברחוב?"
הסבירו את עמדתו. כיצד מתייחס חשין להוראות השריון המצויות בחוקי היסוד השונים? מהו גדר המחלוקת בינו לבין השופטים ברק ושמגר בעניינים אלה?
(15 נק' – מקסימום שני עמודים)

3. מהי פסקת ההתגברות? מדוע נחקקה? האם השיגה את מטרתה לאור הפרשנות החוקתית אותה אימץ בג"ץ לפסקה זו בעניין מיטראל? בנוסף, דונו בצדדים השונים והדומים בפסק דינו של השופט ברק בעניין לאור ובעניין מיטראל. האם ההחלטה בעניין מיטראל מתיישבת עם תיאוריית הסמכות המכוננת?
(15 נק' – מקסימום שני עמודים)

2

4. בארו את חמשת המושגים הבאים (3 נק' למושג - מקסימום שמונה שורות למושג) †
- א. מעמדה המשפטי של הכרזת העצמאות.
 - ב. מידתיות.
 - ג. בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות בישראל נ' ממשלת ישראל.
 - ד. מרבורי נ' מדיסון.
 - ה. עניין פלאטו שרון ועניין שריד.

5. אירוע (40 נק' - מקסימום שני עמודים)

5. אירוע (מקסימום שני עמודים)

ביום 30.6.12 תיקנה הכנסת את חוק יסוד: הכנסת סעיף 7א. הדן במניעת השתתפות רשימת מועמדים. התיקון קובע כי לעניין סעיף 7א.:

"(א) יראו חבר כנסת ששהה במדינת אויב או השתתף בפעילות מחאה שיש בה משום התרסה כנגד כוחות הביטחון שלא באישור ועדת האתיקה של הכנסת, כמי שיש במעשיו משום תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח אחרת ויהיה מנוע מלהיבחר שוב לכנסת.

(ב) החלטת ועדת האתיקה היא סופית ואינה ניתנת לערעור או פניה בכל דרך אחרת לבית המשפט העליון."

האגודה לזכויות האזרח פונה אליך לקבלת חוות דעת לגבי חוקתיות התיקון לחוק היסוד. האם תשתנה תשובתכם אם החוק התקבל ברוב של 65 חברי כנסת?

בהצלחה!!!

